

**Zakładowe Organizacje Związkowe działające
w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych**

Warszawa, 23 czerwca 2025 r.

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Zakładowe Organizacje Związkowe, sygnatariusze Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników ZUS (Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Krajowy Związek Zawodowy Inspektorów Kontroli ZUS, Krajowy Związek Zawodowy Pracowników ZUS „Niezależni”) działając w imieniu pracowników żądają niezwłocznego podjęcia działań zmierzających do zwiększenia odpisu na fundusz wynagrodzeń osobowych dla ZUS, obejmującego:

- zabezpieczenie na 2026 rok środków finansowych umożliwiających wzrost funduszu wynagrodzeń o co najmniej 12%, zgodnie ze wspólną propozycją strony pracowników reprezentowaną przez Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w sprawie wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej
- pozyskanie dodatkowych środków zasilających fundusz wynagrodzeń w roku 2025, w związku z realizacją kolejnych zadań nałożonych na Zakład m.in. renta wdowia, aktywny rodzic, wakacje składkowe

Powyższe żądanie wynika bezpośrednio z drastycznego wzrostu liczby zadań do realizacji nakładanych na Zakład, m.in. wniosków – liczonych w setkach tysięcy – złożonych w celu realizacji sztandarowego projektu rządowego w postaci „renty wdowiej”.

7 kwietnia 2025 r., sygnatariusze Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy wystosowali do Pana Premiera pismo z żądaniem podjęcia pilnych decyzji zmierzających do usprawnienia zarządzania Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz zapewnienia godnych podwyżek wynagrodzeń dla jego pracowników. Pomimo licznych monitów, kierownictwo Zakładu nie podjęło żadnych odczuwalnych działań w zakresie zwiększenia zatrudnienia ani pozyskania środków finansowych na zabezpieczenie realizacji nowych obowiązków.

W odpowiedzi na wystąpienie do Premiera, **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zadeklarowało poparcie** dla inicjatyw Zakładu, pod warunkiem, że zostaną one należycie uzasadnione merytorycznie i finansowo przez Zarząd ZUS.

Mając na uwadze powyższe, **8 maja 2025 r.** sygnatariusze ponownie wystąpili do Prezesa ZUS z wnioskiem o pilne działania: przygotowanie wyliczeń statystycznych i merytorycznych

uzasadnień dla MPiPS i MF celem pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadań w 2025 roku.

W odpowiedzi z dnia **9 czerwca 2025 r.**, Pracodawca poinformował, że działania zostaną podjęte po wcześniejszej analizie, jednak z zastrzeżeniem realizacji zgodnie z harmonogramem legislacyjnym – co de facto oznacza brak zamiaru wystąpienia o jakiegokolwiek dodatkowe środki.

Przypominamy, że w dniach: **6 marca, 25 marca, 1 kwietnia oraz 4 kwietnia 2025 r.**, odbyły się spotkania dotyczące podziału środków z funduszu wynagrodzeń na 2025 rok. Pracodawca przedstawiał wówczas zmieniające się dane budżetowe, zaś ostatecznie – dzięki solidarnej postawie związków – wynegocjowano wzrost wynagrodzenia z pierwotnych 340 zł brutto/etat do 6%, ale nie mniej niż 400 zł brutto (proporcjonalnie do wymiaru etatu).

Podczas spotkania 25 marca 2025 r., ku naszemu zdumieniu poinformowano, że ZUS **nie otrzymał żadnego zwiększenia odpisu z FUS** na prowadzenie działalności. Co więcej, aby wygospodarować środki na podwyżki, dokonano wewnętrznych przesunięć budżetowych, ograniczając wydatki majątkowe o **108 mln zł**.

Taka praktyka potwierdza jedynie wcześniejsze przypuszczenia pracowników Zakładu, że Rząd zlecając realizację zadań priorytetowych (np. „renta wdowia”, „Aktywny Rodzic”), nie wyasygnował dodatkowych środków finansowych na ich obsługę, pozostawiając ten problem do rozwiązania Zakładowi we własnym zakresie. Nie ma zgody pracowników Zakładu na takie postępowanie. Są oni ogromnie rozczarowani brakiem docenienia ich pracy, która przekłada się na sukcesy ogłaszane przez Rząd.

28 listopada 2024r., została podjęta uchwała Zarządu ZUS nr 57, wskazano w niej, że realizacja zadań zleconych ZUS wymagać będzie od pracowników specjalnego zaangażowania i pracy w **godzinach nadliczbowych**. Na spotkaniach Pracodawca beztrąsko poinformował stronę społeczną o fakcie zaplanowania godzin nadliczbowych w liczbie 774 000 w związku z obsługą „rent wdowich” już w listopadzie 2024r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako pracodawca lekceważy swoich pracowników od wielu lat. Wydatkowanie środków bez uzgodnień ze stroną społeczną czy zorganizowanie pierwszego spotkania w sprawie podziału środków na podwyżki, czyli tematu kluczowego dla wszystkich osób zatrudnionych w Zakładzie dopiero 6 marca 2025r., jest tego dobitnym przykładem.

Fundusz wynagrodzeń osobowych na rok 2025 r., przedstawiony na pierwszym spotkaniu z organizacjami związkowymi, został uszczuplony o kwoty wypłat za godziny nadliczbowe, z tytułu obsługi „rent wdowich” zrealizowanych w styczniu oraz lutym. Dyrektorzy Oddziałów, mając przyzwolenie Prezesa Zakładu, bez porozumienia ze związkami zawodowymi dokonywali bez ustalenia zasad podziału środków funduszu osobowego i wypłaty. Z takim lekceważeniem pracowników oraz strony społecznej nie spotkano się w Zakładzie od wielu lat. Zaistniała sytuacja wywołała ogromne oburzenie wśród wszystkich pracowników. W trakcie spotkań Pracodawca nie udostępnił stronie społecznej informacji o liczbie zrealizowanych godzin nadliczbowych pomimo faktu, iż pracownicy otrzymali już wypłaty

z tego tytułu.

Pracodawca w trakcie ostatniego spotkania został zobowiązany przez stronę społeczną do pozyskania dodatkowych środków na zasilenie funduszu wynagrodzeń w 2025 r., oraz 2026 r. Prezes Zakładu Zbigniew Derdziuk, który wyraził wówczas zrozumienie i zapewniał wszystkich o podjęciu starań mających na celu realną poprawę sytuacji finansowej pracowników Zakładu jak dotąd nie zrobił nic w tym temacie, oprócz zarządzania godzin nadliczbowych z własnych oszczędności TJO Zakładu w celu realizacji tak ogromnej liczby wniosków.

Panie Premierze,

Według ostatnich prezentowanych przez Prezesa ZUS danych, do Zakładu wpłynęło ponad 900 tys. wniosków o naliczenie drugiego świadczenia w większości o rentę rodzinną, dodatkowo liczbę tą uzupełnia 120 tys. wniosków (KRUS, MSWiA) także do realizacji przez ZUS. Ciężar realizacji nowych zadań, bez wsparcia etatowego został całkowicie przerzucony na barki pracowników terenowych jednostek Zakładu. Liczba zaplanowanych godzin nadliczbowych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych stoi w oczywistej sprzeczności z Dyrektywą 2019/1152 w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej.

Podkreślamy, że realizacja powyższych zadań – w kontekście dwóch wyroków Trybunału Konstytucyjnego dotyczących przeliczenia świadczeń – bez zabezpieczenia środków dla pracowników, grozi paraliżem systemu wypłat świadczeń emerytalno-rentowych dla milionów świadczeniobiorców.

Renta wdowia, która jest sztandarowym programem rządowym zwiększyła zadania w pionie emerytalnym. Pracownicy zostali zmuszeni do ręcznej weryfikacji danych adresowych 900 000 osób ubiegających się o renty wdowie, w tym pełnomocnictwa PEL wprowadzanego do Aplikacji E-2 także ręcznie. Sprawy zaplanowane do obsługi automatycznej niekiedy pięciokrotnie wracają do pracowników w celu dalszej weryfikacji, tak samo dzieje się z obsługą waloryzacyjną świadczeń, której nie robią automaty tylko ludzie. W maju i czerwcu wpłynęła ogromna liczba dodatków uzupełniających do rent rodzinnych, które wraz z postępowaniami wyjaśniającymi wręcz wykończyły pracowników. Pracownicy Zakładu w miesiącu lipcu zamiast cieszyć się zasłużonym wypoczynkiem z rodziną obawiają się wrócić do pracy w związku z ogromnym wpływem świadczeń pierwszorazowych.

Przedstawiona sytuacja wymaga niezwłocznie podjęcia, w ramach sprawowanego nadzoru, dialogu z przedstawicielami pracowników Zakładu, celem rozładowania napięć, które eskalują z coraz większą siłą. Jednocześnie żądamy zwiększenia środków na wzrost funduszu wynagrodzeń osobowych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Czynimy to z wyprzedzeniem na etapie tworzenia budżetu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na 2026r. Jednocześnie stanowczo żądamy przekazania dodatkowych środków finansowych w roku bieżącym z przeznaczeniem na zasilenie funduszu wynagrodzeń na 2025r.

Żądamy zabezpieczenia środków na wynagrodzenie pracowników Zakładu za dodatkowe

zadania nakładane na ZUS, konstruktywnego, a nie pozorowanego dialogu oraz spotkania z wnioskującymi organizacjami na szczeblu Ministerstwa.

Otrzymuje:

1. Pani Agnieszka Dziemianowicz-Bąk – Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
2. Rada Nadzorcza ZUS

Z wyrazami szacunku:

